

การพัฒนาแบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล A Development of Positive Psychological Capital in Learning Scale for Nursing Students

¹ทิพาพัชญ์ กลมปิ่น Tipapat Klompum

²สรียา โชติธรรม Sareeya Chotitham

³อุษณี ลลิตพसान Usanee Lalitpasan

¹²³กลุ่มงานแพทยศาสตรศึกษา โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

¹²³Medical Education Group Charoenkrung Pracharak Hospital

¹Corresponding author, e-mail: Tipapat.k@ku.th

Received August 7, 2023; Revised February 20, 2024; Accepted: March 27, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพแบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 1- 4 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2565 จำนวน 75 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ความตรงตามเนื้อหาด้วยค่าดัชนีความตรง (IOC) การวิเคราะห์อำนาจจำแนกด้วย t-test และ CITC การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค และการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ผลพัฒนาและตรวจสอบแบบวัดมีรายละเอียดดังนี้คือ การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของพฤติกรรมบ่งชี้และนิยาม พบว่า แบบวัดมีค่าดัชนีความตรง (IOC) มากกว่า 0.50 ขึ้นไปทุกพฤติกรรมบ่งชี้ ผลการวิเคราะห์อำนาจจำแนก พบว่า ข้อคำถามทุกข้อสามารถจำแนกกลุ่มสูง-ต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นโดยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ 0.99 และ ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างพบว่า ค่าสถิติ RMSEA และ RMR มีค่าน้อยกว่า 0.05 และ GFI AGFI CFI มีค่ามากกว่า 0.90 โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-square = 674.90, df = 343, P-value = 0.00, RMSEA = 0.04)

คำสำคัญ: แบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวก; จิตวิทยาเชิงบวก; จิตวิทยาการเรียน

Abstract

The purpose of this research article is to develop and validate a positive psychology academic scholarship scale for nursing students. The research sample was 75 nursing students at a nursing college in Bangkok, years 1-4, second semester, academic year 2022. The research instrument was Measurement of Positive Psychology Academic Capital for Nursing Students Data analysis includes Average analysis standard deviation for the analysis to check the quality of the tool, it consisted of content validity analysis with the Oval Index (IOC), discriminant power analysis with t-test and CITC, confidence analysis with Cronbach's alpha coefficient. and analysis of construct validity using confirmatory factor analysis (CFA). The results of developing and validating the measure are as follows: Examining the content validity of the indicated behaviors and definitions found that the measure had an index of validity (IOC) greater than 0.50 for every indicated behavior. The results of the discriminant power analysis found that every question could be classified into high-low groups with statistical significance at the .05 level. The results of the confidence analysis using Cronbach's Alpha Coefficient found that there was the reliability value for the whole version is 0.99 and the results of the structural validity examination found that the RMSEA and RMR statistics values are less than 0.05 and the GFI AGFI CFI values are greater than 0.90. The model is consistent with the empirical data (Chi-square = 674.90, df = 343, P-value = 0.00, RMSEA = 0.04).

Keywords: Positive Psychological Capital Scale; positive psychology; Academic Psychology

บทนำ

องค์กรด้านสาธารณสุข พบว่างานด้านพยาบาลที่กำลังเป็นปัญหาขาดแคลนและส่งผลกระทบต่อระบบสาธารณสุขในประเทศไทยเป็นอย่างมาก จะเห็นได้ว่าการที่พยาบาลวิชาชีพทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุขรวมทั้งมีความคงอยู่ในองค์กรพยาบาลและสามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้ดีและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของบุคคล จากงานวิจัยของลูธานส์และเจนเซน (Luthans & Jensen, 2005) แสดงให้เห็นว่าทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญที่ส่งผลให้พยาบาลวิชาชีพมีการพัฒนาการบริการการพยาบาลวิชาชีพให้มีความสุขและรักในการทำงาน เกิดการคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ ดังนั้น การพัฒนาพยาบาลวิชาชีพให้มีทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกจำเป็นอย่างยิ่งต้องให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เมื่อยังเป็นนักศึกษาพยาบาล ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่อยู่ในวัยรุ่นตอนปลาย เป็นช่วงที่ต้องเผชิญกับการปรับตัวทางสังคมอย่างมาก เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงบทบาทจากวัยรุ่นสู่ผู้ใหญ่ เป็นระยะที่มีการพัฒนาอัตลักษณ์ (identity) ไปสู่ความมั่นคง ความพร้อมในการแสดงบทบาท การมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นได้อย่างสมบูรณ์ (กนกพร เรื่องเพิ่มพูน และคณะ, 2558)

จากมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2561 กล่าวว่าการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ต้องปฏิบัติ ต่อชีวิต สุขภาพและอนามัยของประชาชนด้วยความเอาใจใส่ อย่างเอื้ออาทร โดยใช้ทั้งศาสตร์ทางการพยาบาลและศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถดูแลตนเองได้ในภาวะที่สุขภาพดีและภาวะเจ็บป่วย บัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์จำเป็นต้องมีความรู้ มีทักษะทางปัญญา มีความรับผิดชอบ มีความสามารถสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีทักษะการคิดวิเคราะห์ ตลอดจนจนปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2560, 2561) ทั้งนี้มาตรฐานคุณภาพดังกล่าวแสดงถึงความคาดหวังของสังคมที่มีต่อวิชาชีพพยาบาล เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานดังกล่าว การจัดการเรียนการสอนจึงมีทั้งทฤษฎีที่มีความยากซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับโรคภัยไข้เจ็บและความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์และการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยที่เพิ่มขึ้นมาพร้อมทั้งรูปแบบการจัดตารางการเรียนการสอนให้มีความใกล้เคียงกับการปฏิบัติงานจริงตามวิชาชีพ (อมราพร สุรการ, 2558) การเรียนภาคทฤษฎีควบคู่กับการฝึกปฏิบัติในชั้นคลินิก นักศึกษาจะต้องรับผิดชอบดูแลชีวิตผู้ป่วย พบกับสภาพบรรยากาศของหอปฏิบัติการผู้ป่วย ความเจ็บป่วย และความทุกข์ทรมานของคนไข้ การฝึกทักษะการพยาบาลในผู้ป่วยต่างๆ มีความยุ่งยากซับซ้อนบวกกับความคาดหวังของผู้ป่วยและญาติที่ต้องการรับบริการที่มีคุณภาพและปลอดภัย ลักษณะของอาจารย์นิเทศที่ทำให้นักศึกษารู้สึกวิตกกังวล กลัว ความไม่คุ้นเคยกับบุคลากรในหอผู้ป่วยหรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน ประกอบกับนักศึกษาบางคนอาจไม่ได้ตัดสินใจเลือกเรียนพยาบาลด้วยตนเองทำให้ขาดแรงจูงใจในการศึกษา ปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้นักศึกษาพยาบาลต้องปรับตัวตลอดเวลา ทำให้เกิดความเครียดได้

การศึกษาที่ผ่านมาพบว่านักศึกษาพยาบาลเป็นกลุ่มที่มีระดับความเครียดสูง หมดกำลังใจ รู้สึกอยู่ในสภาวะกดดัน เกิดความคับข้องใจ ความวิตกกังวล นำไปสู่ปัญหาทางสุขภาพจิต ดังการศึกษาของ สิริทรัพย์ สีหะวงษ์ และคณะ พบว่านักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีความเครียดระดับสูง (high stress) ร้อยละ 51.70 และมีความเครียดระดับรุนแรง (severe stress) ถึงร้อยละ 20.10 (สิริทรัพย์ สีหะวงษ์ และคณะ, 2561) การวิจัยด้านทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกในกลุ่มนักศึกษา พบว่าทุนทางจิตวิทยามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) (Luthans and Jensen, 2012 อ้างถึงใน กาญจนา สุทธิเนียม, 2561)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาแบบวัดต้นทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล ให้มีความเป็นมาตรฐานและสามารถใช้วัดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนของนักศึกษาพยาบาลได้อย่างจำเพาะเจาะจง โดยอาศัยพื้นฐานของทุนจิตวิทยาเชิงบวกทั้ง 4 องค์ประกอบ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนและเสริมสร้างคุณลักษณะทางบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาลให้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพแบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือ นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2565 จำนวน 315 คน

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการตรวจสอบความเชื่อมั่นและอำนาจจำแนกของเครื่องมือ คือ นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2565 จำนวน 75 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามระดับชั้นปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบวัดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียน ปรับมาจากแนวคิดและทฤษฎีของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก 4 คุณลักษณะ โดยให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก ประกอบด้วย 1. การรับรู้ความสามารถด้านการเรียน (Self-Efficacy In Learning) 2. การมองโลกในแง่ดีด้านการเรียน (Optimism In Learning) 3. การมีความหวังด้านการเรียน (Hope In Learning) และ 4. การฟื้นพลังทางการเรียน (Resilience In Learning)

ขั้นตอนการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างแบบวัด ผู้วิจัยทำการสร้างแบบวัดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล ดังต่อไปนี้

1. รวบรวมข้อมูลจากวรรณกรรม เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อทราบถึงแนวความคิด ความหมาย และองค์ประกอบต่าง ๆ ของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกนำมาประยุกต์ให้เป็นทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล

2. นิยามตัวแปรที่ต้องการวัดโดยการสนทนากับอาจารย์พยาบาล จำนวน 3 ท่านโดยเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่วิชาชีพการพยาบาล มีความรักและคงอยู่ในวิชาชีพการพยาบาล เพื่อวิเคราะห์หาองค์ประกอบและสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล

3. สร้างผังข้อคำถาม องค์ประกอบ การรับรู้ความสามารถด้านการเรียน การมองโลกในแง่ดีด้านการเรียนการมีความหวังด้านการเรียน และการฟื้นพลังทางการเรียน

4. ออกแบบข้อคำถาม โดยดำเนินการดังนี้

4.1 เขียนนิยามศัพท์เฉพาะและองค์ประกอบของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนักศึกษาพยาบาลที่สรุปจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการสำรวจเบื้องต้นในการสนทนาโดยแบ่งองค์ประกอบของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยปรับใช้กรอบแนวคิดเดิมของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การรับรู้ความสามารถด้านการเรียน (self-efficacy in learning) 2) การมองโลกในแง่ดีด้านการเรียน (optimism in learning) 3) การมีความหวังด้านการเรียน (hope in learning) และ 4) การฟื้นพลังทางการเรียน (resilience in learning)

4.2 กำหนดตัวบ่งชี้ของพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกทางการเรียนที่ผู้วิจัยต้องการวัด ซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาจำนวน 1 ท่าน

4.3 ผู้วิจัยกำหนดคะแนนและรูปแบบของมาตรประมาณ ตามนิยามศัพท์เฉพาะซึ่งลักษณะของแบบวัดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตรประเมินค่า (Rating Scale) ตาม

แบบของลิเคิร์ต (Likert) เป็น 5 ระดับ โดยเริ่มจาก เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

4.4 ตรวจสอบข้อคำถามเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาและปรับแก้

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา การทดสอบความตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบวัดที่เรียบเรียงมาให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาทดสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) รวมถึงความชัดเจนของคำถามเพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้ได้แบบสอบถามที่สื่อความหมายตรงกัน คำนวณจากความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการวัดกับคำถามที่สร้างขึ้น ดัชนีที่ใช้แสดงค่าความสอดคล้อง เรียกว่า ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index: IOC) โดยพิจารณาตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้ภาษา และความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ในแต่ละด้านเป็นรายข้อ และตรวจสอบความเชื่อมั่นและอำนาจจำแนกความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบวัดที่สร้างขึ้น โดยผู้วิจัยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบอำนาจจำแนก คือ การนำเครื่องมือที่ได้ไปทดลองให้นักศึกษาพยาบาลจำนวน 75 คน ทำแบบวัดคำนวณค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Analysis) ของข้อคำถามในแบบวัด โดยเรียงลำดับคะแนนรวมของข้อคำถามแต่ละด้านจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดแล้วคัดเลือกผู้ที่มีคะแนนสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 เป็นกลุ่มสูงและผู้ที่มีคะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 เป็นกลุ่มต่ำ เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายข้อระหว่างกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำ โดยใช้ การทดสอบทีแบบเป็นอิสระจากกัน (Independent Samples T-Test) และกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .05 โดยใช้สูตรอำนาจการจำแนก เกณฑ์การพิจารณา ข้อคำถามค่า t ที่ยอมรับคือ 1.96 หรือสูงกว่า จึงถือว่า มีค่าอำนาจจำแนกใช้ได้ หรือมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขั้นตอนที่ 4 ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการทดสอบความเชื่อมั่นชนิดความคงที่ภายในโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบกับผู้ที่มีคุณสมบัติตรงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้เทคนิคการวัดความสอดคล้องภายในชุดเดียวกัน (Internal Consistency Method) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ที่มีค่าไม่น้อยกว่า 0.70

ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง โดยใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ขององค์ประกอบในแต่ละตัวแปรที่อยู่ในโมเดลว่าเป็นองค์ประกอบที่แท้จริงตามทฤษฎีและแนวคิดที่ได้ตรวจสอบมา โดยทำการวิเคราะห์โมเดล การวัดด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปตามโมเดลการวัดของตัวแปร ด้านการรับรู้ความสามารถแห่งตนทางการเรียน การมองโลกแง่ดีทางการเรียน ความหวังทางการเรียน และการฟื้นฟูพลังทางการเรียน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ได้แบ่ง การวิเคราะห์ออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันด้วย เพื่อนำมาวิเคราะห์โมเดลลิสเรล (LISREL Model)

2. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง เพื่อวิเคราะห์ตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างของตัวแปรสังเกตได้ในแต่ละองค์ประกอบของการประเมินทุนจิตวิทยาเชิงบวกสำหรับนักศึกษาพยาบาล ทั้ง 4 ด้าน

การรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล (A Development of Positive Psychological Capital in Learning Scale for Nursing Students) โดยการพิจารณาโครงการวิจัยแบบยกเว้น (Exemption Review)

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเข้าไปพบรองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและกิจการนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือในการประสานงาน เก็บข้อมูลกับนักศึกษาพยาบาลภายในวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 160 คน

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสร้าง Google form แบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากได้รับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เลขที่ COE No. COE66/016 ซึ่งผู้วิจัยจะปฏิบัติตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ทั้ง 3 ข้อ ได้แก่ หลักความเคารพในบุคคล (Respect For Person) โดยการให้ข้อมูลอย่างครบถ้วนจนผู้ที่ได้รับเชิญให้เข้าร่วมในการวิจัยเข้าใจเป็นอย่างดี และตัดสินใจ อย่างอิสระในการให้ความยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย ผู้วิจัยจะเคารพความเป็นส่วนตัวและการเก็บรักษาความลับ ของอาสาสมัครผู้รับการวิจัย โดยในแบบบันทึกข้อมูลจะไม่มีข้อมูลที่บ่งชี้ (Identifiers) ถึงอาสาสมัครผู้รับการวิจัย หลักการให้ประโยชน์ ไม่ก่อให้เกิดอันตราย (Beneficence/Non-Maleficence) อาสาสมัครผู้รับการวิจัยจะไม่ได้รับประโยชน์ใดๆ อาจเกิดความเสียหายต่ออาสาสมัครผู้รับการวิจัยเพียงเล็กน้อย คือ ความลับของอาสาสมัคร ผู้รับการวิจัยอาจถูกเปิดเผย ผู้วิจัยจะเก็บรักษาความลับของอาสาสมัครผู้รับการวิจัยเป็นอย่างดีและหลักความยุติธรรม (Justice) คือ มีเกณฑ์การคัดเข้าและเกณฑ์การคัดออกชัดเจน มีการกระจายประโยชน์และความเสี่ยงอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีอคติ เมื่อพิจารณาถึงความเสี่ยงและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ผู้วิจัยจะขอยกเว้นการขอความยินยอมจากอาสาสมัคร

การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยการพัฒนาแบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียน ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย
2. วิเคราะห์ความตรงตามเนื้อหา โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (Item – Objective Congruence)
3. สถิติวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดรายข้อโดยใช้สถิติ t-test dependent
4. สถิติวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของคะแนนแบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล การแสดงค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (α – Coefficient)
5. สถิติความตรงตามโครงสร้างของแบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล

ผลการวิจัย

1. สรุปผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพแบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล

1) การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของพฤติกรรมบ่งชี้และนิยาม พฤติกรรมบ่งชี้และนิยาม พบว่า มีค่าดัชนีความตรง (IOC) มากกว่า 0.50 ขึ้นไปทุกพฤติกรรมบ่งชี้ ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้แบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียน สามารถวัดคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

2) ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด

2.1) ผลการตรวจสอบอำนาจจำแนกของแบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาลผู้วิจัยนำแบบวัดไปทดลองใช้ (Try Out) กับ นักศึกษาพยาบาล จำนวน 75 คน วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกแบบสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม พบว่ามีค่าตั้งแต่ 0.26-0.92 ข้อคำถามที่มีคุณภาพ เมื่อพิจารณาจากความสามารถในการจำแนกตามสถิติที่ พบว่ามีจำนวน 28 ข้อ จากทั้งหมด 40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 70.00 ที่มีอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์

2.2) ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาลจำนวน 28 ข้อโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ 0.99 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นรายองค์ประกอบ พบว่า ค่าความเชื่อมั่นขององค์ประกอบ 1) ด้านการรับรู้ความสามารถด้านการเรียน มีค่าเท่ากับ 0.93 2) ด้านการมองโลกในแง่ดีด้านการเรียน มีค่าเท่ากับ 0.96 3) ด้านการมีความคาดหวังทางการเรียน มีค่าเท่ากับ 0.96 และ 4) ด้านการฟื้นฟูพลังทางการเรียน มีค่าเท่ากับ 0.95

3) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียน มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน (S_Effica) ด้านการมองโลกในแง่ดีด้านการเรียน (Optimism) ด้านการมีความหวังด้านการเรียน (Hope) และด้านการฟื้นฟูพลังด้านการเรียน (Resilien) โดยแต่ละด้านประกอบด้วยข้อคำถามด้านละ 7 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน (S_Effica) ประกอบด้วย ข้อคำถาม S2, S3, S4, S5, S7, S8 และ S9 2) ด้านการมองโลกในแง่ดีด้านการเรียน (Optimism) ประกอบด้วย ข้อคำถาม O2, O4, O5, O7, O8, O9 และ O10 3) ด้านการมีความหวังด้านการเรียน (Hope) ประกอบด้วย ข้อคำถาม H1, H2, H3, H6, H7, H9 และ H10 และ 4) ด้านการฟื้นฟูพลังด้านการเรียน (Resilien) ประกอบด้วย ข้อคำถาม R2, R3, R7, R8, R9 และ R10

ผลการวิเคราะห์ พบว่า χ^2 มีค่าเท่ากับ 674.90 ค่า p มีค่าเท่ากับ .00 df เท่ากับ 343 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 1.97 ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดี (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.97 ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.92 ดัชนีความเหมาะสมพอดีเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 0.95 ดัชนีรากของกำลังสองของเศษ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.04 ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.04 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้องของโมเดลพบว่า χ^2 มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าโมเดลไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งนี้เนื่องจากค่า χ^2 จะมีค่าขึ้นอยู่กับขนาดกลุ่มตัวอย่าง

หากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนมากอาจทำให้ χ^2 มีค่าสูงมากจนอาจทำให้สรุปผลได้ไม่ถูกต้อง จึงควรพิจารณาจากค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) Diamantopoulos and Siguaw โดยผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเท่ากับ 1.97 ซึ่งควรมีค่าน้อยกว่า 2 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นอกจากนี้ค่าสถิติอื่นๆ เช่น RMSEA และ RMR มีค่าน้อยกว่า 0.05 และ GFI AGFI CFI มีค่ามากกว่า 0.90 จึงสรุปได้ว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล

ทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษา พยาบาล	ระดับทุนทาง จิตวิทยา		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านการรับรู้ความสามารถทางการเรียน	3.55	0.85	มาก	4
2. ด้านการมองโลกในแง่ดีด้านการเรียน	3.67	0.90	มาก	2
3. ด้านการมีความคาดหวังทางการเรียน	3.68	0.90	มาก	1
4. ด้านการฟื้นฟูพลังทางการเรียน	3.56	0.87	มาก	3
รวม	3.61	0.84	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบวัด ($\bar{X} = 3.61$, S.D = 0.84) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีระดับทุนทางจิตวิทยาสูงสุดคือ ในด้านการมีความคาดหวังทางการเรียน ($\bar{X} = 3.68$, S.D = 0.90) รองลงมาคือด้านการมองโลกในแง่ดีด้านการเรียน ($\bar{X} = 3.67$, S.D = 0.90) ต่อมาคือด้านการฟื้นฟูพลังทางการเรียน ($\bar{X} = 3.56$, S.D = 0.87) และด้านที่มีระดับทุนทางจิตวิทยาต่ำที่สุดคือด้านการรับรู้ความสามารถทางการเรียน ($\bar{X} = 3.55$, S.D = 0.85) ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบทั้ง 4 ค่า มีค่าใกล้เคียงกัน ทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านการมีความหวังด้านการเรียน (Hope) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด ($B=1.00$, $p= .00$) รองลงมาคือ การมองโลกในแง่ดีด้านการเรียน (Optimism) ($B=0.99$, $p= .00$) และ การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน (S_Effica) ($B=0.97$, $p= .00$) ส่วนด้านการฟื้นฟูพลังด้านการเรียน (Resilien) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด ($B=0.95$, $p= .00$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพแบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล พฤติกรรมบ่งชี้และนิยาม พบว่า มีค่าดัชนีความตรง (IOC) มากกว่า 0.50 ขึ้นไปทุกพฤติกรรมบ่งชี้ ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้แบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียน สามารถวัดคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสายสมร เฉลยกิตติ ที่ทำการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของพยาบาลวิชาชีพ โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ” ผลการวิจัย 1. การศึกษาองค์ประกอบของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของพยาบาลวิชาชีพ พบว่าองค์ประกอบของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การรับรู้ความสามารถ

ของตนเอง ความหวัง การมองโลกในแง่ดี และความหยุนตัว มีค่าความเหมาะสมพอดีกับข้อมูล เชิงประจักษ์ มีน้ำหนักองค์ ประกอบมาตรฐานอยู่ในเกณฑ์สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสามารถวัดองค์ประกอบของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของพยาบาลวิชาชีพได้ 2. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทุนทางจิตวิทยา เชิงบวกของพยาบาลวิชาชีพประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเริ่มต้นนั้น ขั้นดำเนินการ และขั้นยุติการให้ คำปรึกษา โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา ตลอดทั้งเทคนิคทางจิตวิทยาใช้ในการพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของพยาบาลวิชาชีพ (สายสมร เฉลยกิตติ, 2554)

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด ผลการตรวจสอบอำนาจจำแนกของแบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาลผู้วิจัยนำแบบวัดไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาพยาบาล จำนวน 75 คน วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกแบบสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม พบว่ามีค่าตั้งแต่ 0.26-0.92 ข้อคำถามที่มีคุณภาพ เมื่อพิจารณาจากความสามารถในการจำแนกตามสถิติที่ พบว่ามีจำนวน 28 ข้อ จากทั้งหมด 40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 70.00 ที่มีอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์ และผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาลจำนวน 28 ข้อโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ 0.99 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นรายองค์ประกอบพบว่า ค่าความเชื่อมั่นขององค์ประกอบ 1) ด้านการรับรู้ความสามารถด้านการเรียน มีค่าเท่ากับ 0.93 2) ด้านการมองโลกในแง่ดีด้านการเรียน มีค่าเท่ากับ 0.96 3) ด้านการมีความคาดหวังทางการเรียน มีค่าเท่ากับ 0.96 และ 4) ด้านการฟื้นฟูพลังทางการเรียน มีค่าเท่ากับ 0.95 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา สุทธิเนียม ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตครู กลุ่มทดลองได้รับการให้การปรึกษากลุ่มและกลุ่มควบคุมได้รับการดูแลปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบวัดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ 0.92 และวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างของแบบวัดด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และ 2) การให้การปรึกษากลุ่มที่นำไปใช้ในการพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตครู มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา วิเคราะห์เปรียบเทียบโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (Repeated ANOVA) ดังนั้น การให้การปรึกษากลุ่มสามารถพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตครูได้ (กาญจนา สุทธิเนียม, 2561)

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียน มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน (S_Effica) ด้านการมองโลกในแง่ดีด้านการเรียน (Optimism) ด้านการมีความหวังด้านการเรียน (Hope) และด้านการฟื้นฟูพลังด้านการเรียน (Resilien) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ ทำการศึกษาหัวข้อ “การศึกษาและเสริมสร้างทุนทางจิตวิทยาของนิสิตและนักศึกษา โดยการให้คำปรึกษากลุ่ม” ผลการวิจัย พบว่า 1. การศึกษาองค์ประกอบของทุนทางจิตวิทยาของนิสิตและนักศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบได้แก่ ความหวัง ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง การมองโลกในแง่ดี และความหยุนตัว ซึ่งมีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ในเกณฑ์สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถวัด

องค์ประกอบของทุนทางจิตวิทยาของนิสิตและนักศึกษาได้ และผลการศึกษากลุ่มประกอบของนิสิต นักศึกษา พบว่า นิสิตและนักศึกษามีทุนทางจิตวิทยาโดยรวมอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 3.99 และ SD = 0.43) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความหวัง การมองโลกในแง่ดี ความเชื่อในความสามารถของตนเองและความหย่อนตัวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.01, 4.10, 3.97 และ 3.89; SD = 0.50, 0.47, 0.53, และ 0.52) 2. ทุนทางจิตวิทยาโดยรวมและรายองค์ประกอบของกลุ่มทดลองก่อน การทดลอง และหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าเฉลี่ยหลัง การเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม 3. ทุนทางจิตวิทยา โดยรวมและรายองค์ประกอบของกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มและกลุ่ม ควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม ก่อนการทดลอง และหลังการทดลองมีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มทำให้ทุนทาง จิตวิทยาของนิสิตและนักศึกษาเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น (พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์, 2558)

องค์ความรู้ใหม่

จิตวิทยาเชิงบวกเป็นประเด็นการศึกษาเกี่ยวกับมนุษย์ในบริบทชีวิตวิถีใหม่โดยประเทศไทย เริ่มศึกษาค้นคว้าวิจัยประเด็นดังกล่าวตั้งแต่พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา จิตวิทยาเชิงบวกมีแนวคิดมุมมอง เกี่ยวกับมนุษย์ในด้านคุณภาพของชีวิตและสุขนิยม โดยศึกษาจุดเด่นที่เอื้อให้บุคคล กลุ่ม และองค์กร ใช้ศักยภาพภายในตนให้เกิดประโยชน์สูงสุด บริหารจัดการคุณลักษณะภายในให้เกิดความเจริญอก งามเต็มตามศักยภาพใน 3 ระดับคือ 1) จิตวิทยาเชิงบวกระดับบุคคลเป็นคุณลักษณะส่วนบุคคลเชิง บวก เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความรัก การฟื้นฟูทางใจ การมองโลกในแง่ดี และประสบการณ์ส่วน บุคคลเชิงบวก เช่น อารมณ์เชิงบวก ความพึงพอใจ ความสิ้นไหล ฯลฯ 2) จิตวิทยาเชิงบวกในระดับ การจัดการกระทำเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลให้บุคคลเกิดความงอกงามเติบโตทางใจด้วยการ แทรกแซงอย่างแยบคายในลักษณะกระตุ้นหนุนเสริมความคิด ความรู้สึก และ 3) จิตวิทยาเชิงบวกใน ระดับสังคมเป็นคุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวกที่เกี่ยวข้องกับระบบทางสังคม ได้แก่ สำนักการเป็น พลเมืองที่ดี จริยธรรมการดำเนินชีวิต ความรับผิดชอบทางสังคม ความหลากหลายของมนุษย์ เป็นต้น จิตวิทยาเชิงบวกเป็นประเด็นที่สามารถพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพชีวิตและคุณภาพ

ความหลากหลายของมนุษย์ในมิติจิตวิทยาเชิงบวกที่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล โดยตรง ประเด็นความหลากหลายของมนุษย์เป็นแนวคิดเกี่ยวกับความแตกต่างของมนุษย์ด้าน สร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ความหลากหลายของมนุษย์จึงมี ประโยชน์และคุณค่าต่อการพัฒนาตน องค์การ และสังคม ความหลากหลายของมนุษย์เกิดขึ้นจาก ปัจจัยสำคัญสองประการคือพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม โดยจำแนกได้หลายประเภท ได้แก่ เพศ สติปัญญา รูปแบบการเรียนรู้บุคลิกภาพ เป็นต้น โดยแต่ละประเภทของความหลากหลายล้วนมี ประโยชน์ต่อการจัดศึกษาทั้งสิ้น ความหลากหลายจึงเป็นความท้าทายศักยภาพของผู้ประกอบวิชาชีพ ครูต่อการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ผู้เรียน สถานศึกษา และประเทศ แต่อย่างไรก็ ตามพื้นฐานสำคัญของการดำเนินการดังกล่าวคือการยอมรับ เข้าใจ เปิดใจรับความเหมือนและความ ต่างของมนุษย์ ปรับเปลี่ยนกรอบความคิดสู่แนวปฏิบัติที่ดี เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ดังนั้น ความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายของมนุษย์จึงเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียน

บทสรุป

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียน มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน (S_Effica) ด้านการมองโลกในแง่ดีด้านการเรียน (Optimism) ด้านการมีความหวังด้านการเรียน (Hope) และด้านการฟื้นพลังด้านการเรียน (Resilien) เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้องของโมเดลพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าโมเดลไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

แบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล สามารถนำไปใช้กับนักศึกษาพยาบาล เพื่อวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาลได้ ซึ่งทางสถานศึกษาสามารถนำผลการวัดไปใช้ในการติดตามผลการวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาล เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะและทรัพยากรทางจิตวิทยาที่มีอยู่ในตัวของนักศึกษาแต่ละคน สามารถนำไปเป็นแนวทางในการการเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมของนักศึกษาพยาบาลต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้าสร้างแบบวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียน สำหรับนักศึกษาสาขาอื่นๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาให้นักศึกษาในทุกๆ สาขามีสุขภาวะที่ดีมากขึ้น เพราะทุนทางจิตวิทยาจึงเสมือนหนึ่งภูมิคุ้มกันที่ยอดเยี่ยมในการดำรงไว้ซึ่งสมรรถนะและชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์
2. ควรมีการศึกษาค้นคว้าสร้างเครื่องมือวัดทุนจิตวิทยาเชิงบวกด้านการเรียนในรูปแบบอื่นๆ ที่หลากหลายมากขึ้น เช่น แบบสังเกตพฤติกรรม เป็นต้น
3. ควรจัดหลักสูตรหรือกิจกรรมเสริมที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ด้านทุนจิตวิทยาเชิงบวกให้กับครู อาจารย์ หรือผู้ปกครอง เพื่อให้เชื่อมโยงกับการแนะแนวให้คำปรึกษาและการช่วยเหลือผู้เรียนตลอดจนประยุกต์ใช้ในกระบวนการวัดประเมินผล ผู้เรียนที่มีเกณฑ์ที่ยืดหยุ่น สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร เรืองเพิ่มพูน และคณะ. (2558). ผลของโปรแกรมเสริมสร้างความแข็งแกร่งในชีวิตต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาพยาบาล. *รามาริบดีพยาบาลสาร*, 2(12): 259–274.
- กาญจนา สุทธิเนียม. (2561). การพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตครูโดยการให้การปรึกษากลุ่ม. *วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต*, 32(1): 17-32.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2560. (2561, 16 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 135 ตอนพิเศษ 1 ง, หน้า 7-11.

- พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์. (2558). การศึกษาและเสริมสร้างทุนทางจิตวิทยาของนิสิต/นักศึกษาโดยการให้คำปรึกษากลุ่ม. *วารสารวิจัยทางการศึกษา*, 9(2): 131-146.
- สายสมร เฉลยกิตติ. (2554). การพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของพยาบาลวิชาชีพ โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ. *ปริญญาธิพนธ์ปริญาเอก*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิริทรัพย์ สีหะวงษ์ และคณะ. (2561). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี”. *วารสาร มฉก. วิชาการ*, 21(42): 93-106.
- อมรพร สุการ. (2558). การศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกที่มีต่อความสุขที่แท้จริงและพฤติกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยของรัฐบาล. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Luthans, K. W., & Jensen, S. M. (2005). The Linkage Between Psychological Capital and Commitment to Organizational Mission: A Study of Nurses. *Journal of Nursing Administration*, (35)(6): 304-310.

